

Biện pháp quản lý hoạt động xây dựng trường học an toàn ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ

Trần Lương*, Đinh Thị Diễm Trinh**, Nguyễn Trần Tú Trinh***

*PGS.TS. Giảng viên Trường Đại học Cần Thơ

** Học viên cao học Trường Đại học Cần Thơ

*** Trường Tiểu học Tô Hiến Thành

Received: 12/6/2024; Accepted: 24/6/2024; Published: 16/7/2024

Abstract: Manage safe school construction activities well in primary schools and help managers manage safe school construction activities according to the proposed plan, meeting the requirements of education and training innovation. Education is inevitable and necessary, associated with the quality of school education. Based on research on the current status of safe school construction activities in Ninh Kieu district primary school, Can Tho city, the article proposes measures to manage this activity locally.

Keywords: Building safe schools; Manager; Primary school; Ninh Kieu District, Can Tho City

1. Mở đầu

Quản lý HĐ XDTHAT ở trường tiểu học là một quá trình quan trọng và phức tạp đòi hỏi sự chú ý đặc biệt từ các nhà quản lý, cộng đồng giáo dục, và các bên liên quan khác. Quản lý trường học an toàn là quá trình tổ chức và thực hiện các biện pháp để đảm bảo môi trường học tập và làm việc an toàn cho học sinh (HS), GV và NV trong trường học. Nó bao gồm việc xác định, đánh giá và giảm thiểu các nguy cơ về mất an toàn và sức khỏe mà có thể ảnh hưởng đến các thành viên của cộng đồng trường học.

Quận Ninh Kiều là một trong những quận, huyện dẫn đầu về chất lượng giáo dục của thành phố Cần Thơ. Trong những năm qua, những trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ thực hiện công tác triển khai theo quy định của Luật Giáo dục và Điều lệ Trường tiểu học. Tuy nhiên, công tác HĐ XDTHAT ở trường tiểu học, quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ triển khai chưa đồng bộ và chưa đáp ứng yêu cầu đòi hỏi mới giáo dục hiện nay.

Trên cơ sở nghiên cứu thực trạng quản lý HĐ XDTHAT ở trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ, bài viết đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động này ở địa phương.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng quản lý hoạt động xây dựng trường học an toàn ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ

Tác giả thực hiện khảo sát với tổng số lượng mẫu khảo sát là 435 mẫu khảo sát. Các đối tượng khảo sát bao gồm 15 cán bộ quản lý (Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng), 170 tổ trưởng tổ chuyên môn, giáo viên, 120

học sinh của 5/22 trường tiểu học ở quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ. Kết quả khảo sát thực trạng quản lý hoạt động xây dựng trường học an toàn ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ như sau:

2.1.1. Mặt mạnh

Đội ngũ CBQL tại các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ có nhận thức tốt quản lý hoạt động xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ; đều nhận thức hoạt động xây dựng trường học an toàn có vị trí hết sức quan trọng trong công tác phát triển nhà trường, nâng cao chất lượng và hiệu quả giảng dạy là nhiệm vụ cơ bản trọng tâm; triển khai tốt các chỉ thị, thông tư, công văn và thực hiện công tác XDTHAT đến trong trường học; giữ mối liên kết tốt giữa nhà trường- gia đình- học sinh về công tác XDTHAT, thực hiện nghiêm túc các công tác trên.

Cán bộ quản lý, giáo viên thấy được tầm quan trọng, tính tích cực, hiệu quả HĐ XDTHAT ở trường tiểu học bởi vì XDTHAT là mục tiêu của toàn ngành giáo dục trong nhiều năm. Bởi trong môi trường học tập an toàn, lành mạnh, cả HS và GV đều có thêm động lực cho việc dạy và học. Học sinh cảm thấy hứng khởi với việc đến trường hằng ngày, chủ động trong tiếp thu kiến thức mới, bài học mới. Khi đó, giúp GV có thêm động lực sáng tạo những phương pháp dạy học, bài học mới, để giúp học sinh tiếp thu kiến thức môn học một cách hiệu quả nhất. Ở trường học an toàn, từ học sinh đến CBQL, GV, NV đều được phát huy khả năng, thể mạnh của bản thân, được thể hiện ý kiến một cách dân chủ, bình đẳng, cảm thấy mỗi ngày đến trường là một ngày vui; từ đó sẽ phát huy tối đa

giá trị và tầm quan trọng của việc XDTHAT đối với sự phát triển của thế hệ tương lai nói riêng, hay hệ thống giáo dục nói chung.

2.1.2. Mặt hạn chế

Công tác quản lý, chỉ đạo, kiểm tra-đánh giá HĐ XDTHAT ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ chưa chặt chẽ.

Các cấp chính quyền, ban, ngành địa phương chưa thật quan tâm cũng như tạo điều kiện trong quản lý HĐ XDTHAT ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ.

Nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức quản lý HĐ XDTHAT ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ chưa bao quát và toàn diện.

Hoạt động quản lý, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá hoạt động xây dựng trường học an toàn ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ cần chú trọng đến sự đồng hành của nhà trường và gia đình cùng các lực lượng giáo dục liên quan.

2.2. Biện pháp quản lý hoạt động xây dựng trường học an toàn ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ

2.2.1. Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của hoạt động xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học

Tổ chức nghiên cứu, quán triệt trong đội ngũ CBQL, GV, NV về sự cần thiết phải quản lý hoạt động xây dựng trường học an toàn. Tổ chức các buổi trao đổi, thảo luận trong đội ngũ QL, GV, NV để đi đến thống nhất những vấn đề: Quản lý HĐ XDTHAT là một trong những vấn đề trọng tâm của nhà trường tiểu học, giúp các nhà trường phát triển bền vững; quản lý HĐ XDTHAT là trách nhiệm của mọi thành viên trong nhà trường vì vậy mỗi thành viên trong nhà trường đều phải tham gia vào HĐ XDTHAT ở trường tiểu học; cập nhật thường xuyên các tài liệu, bài viết có liên quan đến các mô hình quản lý HĐ XDTHAT và tạo điều kiện cho giáo viên dễ dàng tiếp cận và có thời gian để nghiên cứu các tài liệu này.

Cán bộ quản lý và GV chủ động, tích cực trau dồi nâng cao nhận thức, đặc biệt là công tác quản lý hoạt động xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học. Cán bộ quản lý phải có nhận thức đầy đủ và đúng đắn, phải xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch công tác quản lý hoạt động xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học theo từng giai đoạn. Quán triệt tư tưởng về tất cả thành viên trong nhà trường cần phải đồng tình, hỗ trợ khắc phục mọi khó khăn để học tập và tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ.

Đội ngũ CBQL nhà trường tiểu học cần có sự thay đổi tư duy về công tác quản lý HĐ XDTHAT ở trường tiểu học. Đồng thời cần có các chính sách, chế độ đãi ngộ hỗ trợ từ cơ quan quản lý cấp trên giúp CBQL trường tiểu học làm tốt công tác quản lý HĐ XDTHAT ở trường tiểu học. Điều đó giúp đội ngũ CBQL, GV, NV, cha mẹ học sinh có ý thức về xây dựng trường học an toàn; nâng cao trách nhiệm của mọi người trong việc xây dựng môi trường giáo dục an toàn.

2.2.2. Bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học cho CBQL, GV, NV

Để làm tốt công tác XDTHAT cần chú trọng công tác bồi dưỡng những kiến thức, kỹ năng cơ bản về phòng, chống và xử lý các tình huống khi tai nạn xảy ra cho đội ngũ GV, NV bởi vì đây chính là lực lượng trực tiếp thực hiện mọi hoạt động giảng dạy và giáo dục học sinh. Hơn ai hết GV, NV phải là người nắm vững những kiến thức, kỹ năng cơ bản về phòng, chống và xử lý các tình huống mất an toàn xảy ra với học sinh. Từ đó giúp giáo viên thực hiện tốt công tác của mình. Mục đích của biện pháp cần thực hiện nhằm giảm thiểu tối đa hoặc loại bỏ các yếu tố nguy cơ gây tai nạn, thương tích cho HS; 100% HS đến trường được dạy học và giáo dục trong môi trường an toàn.

Để bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng xây dựng trường học an toàn cho cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên tại trường tiểu học, có thể xuất phát từ việc tổ chức các khóa đào tạo chuyên sâu về xây dựng trường học an toàn, chuẩn bị cho các tình huống khẩn cấp và các giải pháp phòng ngừa tai nạn xảy ra, có thể mời các chuyên gia hỗ trợ. Các hội thảo và buổi tập huấn cũng nên được tổ chức để chia sẻ các kinh nghiệm thực tiễn và các bài học từ các dự án xây dựng trường học an toàn thành công. Bên cạnh đó, cần phân phối các tài liệu hướng dẫn, sách vở, video hướng dẫn về xây dựng và quản lý trường học an toàn. Đảm bảo tất cả giáo viên, nhân viên có thể tiếp cận và tự học các kiến thức cơ bản về HĐ XDTHAT ở trường tiểu học.

Ngoài ra, nhà trường cần tổ chức các chuyến tham quan, thực tế tại các trường học đã áp dụng thành công các biện pháp an toàn để CBQL, GV, NV học hỏi trực tiếp từ những người có kinh nghiệm thực tế.

2.2.3. Chỉ đạo xây dựng và sử dụng môi trường giáo dục đảm bảo cho hoạt động xây dựng trường học an toàn

Chỉ đạo GV lồng ghép nội dung giáo dục về an toàn cho HS như: những đồ vật nguy hiểm, những nơi không an toàn không nên đến gần mà phải tránh xa, kỹ năng tự phòng tránh tai nạn thương tích, nhận biết biển báo nguy hiểm và biết tránh xa các nơi nguy

hiêm; cách phòng tránh động vật cắn; giáo dục an toàn giao thông... vào kế hoạch giáo dục từ khối lớp. Tăng cường giáo dục HS về kiến thức, kỹ năng bảo đảm an toàn thông qua hình thức trải nghiệm, thực hành xử trí tình huống bảo vệ bản thân sao cho phù hợp với nhu cầu và độ tuổi.

Thực hiện biện pháp trên tinh thần căn cứ pháp lý từ Bộ GD&ĐT, Sở GD&ĐT, Phòng GD&ĐT. Đồng thời cần có sự liên kết chặt chẽ giữa các cấp Lãnh đạo trong quá trình thực hiện công tác quản lý hoạt động HĐ XDTHAT ở trường tiểu học.

2.2.4. Huy động các lực lượng trong và ngoài nhà trường nhằm xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học

Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng giúp họ nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ, quản lý, điều hành nhằm xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học và thực hiện tốt nhiệm vụ công tác này ở trường tiểu học. Thực hiện các báo cáo định kỳ hàng tháng, học kỳ, năm học về Phòng giáo dục. Tuyên truyền đến CBQL, GV, NV về ý thức và trách nhiệm trong XDTHAT và tạo môi trường giáo dục an toàn.

Phối hợp chặt chẽ với trạm y tế xã; công an xã để vận động CBQL, GV, NV, cha mẹ trẻ và các cháu tham gia tích cực tháng hành động vì trẻ em, tháng an toàn giao thông. Chủ động phối hợp khắc phục các yếu tố nguy cơ gây mất an toàn, huy động sự tham gia của các đơn vị liên quan trong kiểm định chất lượng công trình, cơ sở vật chất theo quy định.

2.2.5. Chỉ đạo đối mới kiểm tra, đánh giá hoạt động xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học

Kiểm tra, đánh giá đánh giá HĐ XDTHAT ở trường tiểu học có vai trò rất quan trọng là một nội dung then chốt trong quản lý, không chỉ đảm bảo cho đội ngũ này có đủ phẩm chất, năng lực để hoàn thành công việc hiện tại và tương lai, mà còn tạo sự hứng thú, trách nhiệm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ của các thành viên và toàn bộ nguồn nhân lực trong nhà trường tiểu học.

Chỉ đạo kiểm tra, đánh giá HĐ XDTHAT toàn ở trường tiểu học theo hướng gắn chặt với kết quả thực hiện nhiệm vụ góp phần tăng cường sự đóng góp của đội ngũ CBQL, GV ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ. Đó là căn cứ để đưa ra các biện pháp điều chỉnh nhằm phát huy phẩm chất, năng lực của đội ngũ thực hiện HĐ XDTHAT ở trường tiểu học.

Chỉ đạo kiểm tra, đánh giá HĐ XDTHAT ở trường tiểu học là quá trình hình thành quan điểm, nhận thức, những phán đoán về phẩm chất, năng lực của đội ngũ

thực hiện, về kết quả thực hiện nhiệm vụ dựa vào sự phân tích thông tin thu được so sánh đối chiếu với mục tiêu, tiêu chuẩn đề ra nhằm đề xuất những thay đổi, điều chỉnh quản lý HĐ XDTHAT ở trường tiểu học nhằm đạt chất lượng, hiệu quả cao.

3. Kết luận

Qua phân tích thực trạng HĐ XDTHAT ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ cho thấy mỗi biện pháp đều có những ưu điểm và nhược điểm nhất định, khi áp dụng cần thực hiện đồng bộ, phối hợp các biện pháp để phát huy hiệu quả tối ưu nhất.

Các biện pháp trên có quan hệ mật thiết với nhau, nhằm giải quyết các vấn đề thực trạng còn vướng phải, chúng tạo thành một thể thống nhất để nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường. Các biện pháp đề xuất có sự tác động qua lại lẫn nhau. Có thể nói rằng công tác quản lý hoạt động xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ là khâu then chốt trong phát triển hoạt động xây dựng trường học an toàn ở trường tiểu học.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Thông tư ban hành điều lệ Trường Tiểu học, Thông tư số: 28/2020/TT-BGDĐT ngày 04/9/2020*, Hà Nội

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Quyết định số 4501/QĐ-BGDĐT ngày 29/11/2021 Quyết định ban hành chương trình phòng, chống tai nạn thương tích trẻ em, học sinh giai đoạn 2021-2025*, Hà Nội.

3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2023), *Thông tư số 18/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 10 năm 2023 Thông tư hướng dẫn xây dựng trường học an toàn, phòng, chống tai nạn thương tích trong cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục thường xuyên*.

4. Báo cáo số 75/BC-UBND ngày 16 tháng 4 năm 2024 của Ủy ban nhân dân quận Ninh Kiều báo cáo chỉ đạo, điều hành của Ủy ban nhân dân quận; tình hình kinh tế - xã hội tháng 3, quý I năm 2024 và nhiệm vụ trọng tâm tháng 4 năm 2024.

5. Báo cáo số 01/BC-UBND ngày 04 tháng 01 năm 2024 của Ủy ban nhân dân quận Ninh Kiều báo cáo thành tựu 20 năm thành lập quận Ninh Kiều, định hướng phát triển đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045.

6. Báo cáo số 50/BC-PGDĐT ngày 17 tháng 01 năm 2024 của Phòng Giáo dục quận Ninh Kiều Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ học kỳ I và phương hướng học kỳ II, năm học 2023-2024 đối với Giáo dục Tiểu học.